ପରିଚାଳନା କମିଟି ଦୟାନନ୍ଦ ଆର୍ଯ୍ୟ କାନ୍ୟା ଡିଗ୍ରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ମୋରାଦାବାଦ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଆହ୍ଲାବାଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଜାନୁଆରୀ 16, 1998

[ଜି. ଏନ୍. ରାୟ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟାଧୀଶଦ୍ୱୟ]

ସେବା ଆଇନ :

ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 1913,

ଧାରା 35 (3) — ପରିଚାଳନା ସମିତି ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଡିଗ୍ରୀ କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ - ଇସ୍ତଫା - ପରିଚାଳନା ସମିତି ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ - ଉପ-କୁଳପତିଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ ପରିଚାଳନା ସମିତି ଦ୍ୱାରା ଇସ୍ତଫା ଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି ଆବେଦନ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ, ଧାରା 35 ର ଉପ-ଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି କୌଣସି ଅନୁମୋଦନ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇ ନାହିଁ- ପରିଚାଳନା କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ ହେଲେ ଉପ-ଧାରା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ - ତଥାପି, ଯଦି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନିବେଦନ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ କରାଯାଏ, ତେବେ ତାହା ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରିଚାଳନା ସମିତି ପାଇଁ ମୁକ୍ତ ରହିବ ।

ଜେ.କେ. କପା ସୂତାକଳ ଏବଂ ବୟନ କାରଖାନା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ **ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1990] 4 SCC 27, କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 415/1998 ।

ଦେୱାନୀ ବିବିଧତା ମାମଲାରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 16.1.95 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ। ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 31943/94।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍. ବି. ସାନ୍ୟାଲ, ଏସ୍. କେ. ସେଠୀ ଏବଂ ଆର୍. ପି. ସକ୍ସେନା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜୟ ବାହାଗୁନା, ଶଶି ନନ୍ଦନ, ସତୀଶ ଭିଗ୍ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଏସ୍. କୁଳଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଡକ୍ଟର ମଞ୍ଜୁ ସାରସ୍ୱତ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ଉକ୍ତ ପଦବୀରୁ ଇସ୍ତଫା ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କ'ଣ ମୋରାଦାବାଦର ଦୟାନନ୍ଦ ଆର୍ଯ୍ୟ କାନ୍ୟା ଡିଗ୍ରୀ କଲେଜର ଅଧକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି କି ? ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ ଉକ୍ତ କଲେଜର ପରିଚାଳନା ସମିତି ଦ୍ୱାରା ଇସ୍ତଫା ଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନୁହେଁ କାରଣ ପ୍ରାଧିକୃତ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଏପରି ଇସ୍ତଫାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଉପ-କୁଳପତି ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ମଞ୍ଜୁ ସାରସ୍ୱତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଇସ୍ତଫା ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ପରିଚାଳନା କମିଟିର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରି ନଥିଲେ ।

ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ମଞ୍ଜୁ ସାରସ୍ୱତ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ଇସ୍ତଫା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଏପରି ଇସ୍ତଫା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି ନଥିଲେ । ଏହି ତଥ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ ପରିଚାଳନା ସମିତି ଉକ୍ତ ଇସ୍ତଫାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ, ପରିଚାଳନା ସମିତି ସପକ୍ଷରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ଉକ୍ତ ପରିଚାଳନା ସମିତି ବାସ୍ତବରେ ଏବଂ ବିଧିଗତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମର ମତରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଏହି ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରାଧିକୃତ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଶ୍ରୀମତୀ ମଞ୍ଜୁ ସାରସ୍ୱତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଇସ୍ତଫା ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ କାରଣ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ପରିଚାଳନା ସମିତି ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଇସ୍ତଫା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ବିଧିଗତ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା ସମିତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଉପ-କୁଳପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନର ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ପୃକ୍ତ, ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଇସ୍ତଫା ମାମଲାରେ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 1973 ର ଧାରା 35 ର ଉପ-ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଅନୁମୋଦନ ବିଚାର କରାଯାଇ ନାହିଁ ।ଉକ୍ତ ଉପଧାରା ସେତେବେଳେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ କରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥାଏ । ଯଦି ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ଇସ୍ତଫା ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଚାକିରିରୁ ଓହରି ଯାଆନ୍ତି, ତେବେ ସେବା ସମାପ୍ତିର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିନଥାଏ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଜେ.କେ. ସୂତା ବୁଣା ଏବଂ ବୟନ କଳ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ୟୁ.ପି.ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1990] 4 SCC 27 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇପାରିବ । ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଯାଇଛି ଯେ ଯଦି ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ଇସ୍ତଫା ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ଚାକିରି ଛାଡିବାକୁ ଚୟନ କରିଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ, ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ୟୁ.ପି. ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ଧାରା 2 (a) ର ଖଣ୍ଡ । ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆବୃତ ହେବ । ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ଯେ ଯଦି ଇସ୍ତଫା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଏହା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଛି, ତେବେ ଏପରି ଇସ୍ତଫା ଚାକିରିରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଇ ଦେଇଛୁ ଯେ ଏହି ଆବେଦନରେ ମାମଲା ଏପରି ହୋଇନାହିଁ । ତେଣୁ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଉପ-କୁଳପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଚାକିରି ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପରିଚାଳନାର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନଥିଲା । ଯେହେତୁ ପରିଚାଳନା ସମିତି ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମୟରେ ବିଧିଗତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଇସ୍ତଫା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ ଡକ୍ଟର ବି ମଞ୍ଜୁ ସାରସ୍ୱତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମାଲିକ ଏବଂ ସେବକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଉକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ତାଙ୍କର ଚାକିରି ଜାରି ରହିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରଦାତା ଡକ୍ଟର ମଞ୍ଜୁ ସାରସ୍ୱତଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ବହୁଗଣା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦିଓ ଡକ୍ଟର ମଞ୍ଜୁ ସାରସ୍ୱତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଇସ୍ତଫା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ କିଛି ଭୁଲ ଧାରଣା ହେତୁ ତାହା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇ ନଥିଲା,ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ସେ ତା'ପରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପାଇଁ ଚାକିରିରେ ରହିଥିଲେ ଯାହା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଦରମା ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ ବହୁଗଣା ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ଯେ ନୂତନ ପରିଚାଳନା ସମିତି ଉକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଯଦି ଏହି ସମିତି

ଶ୍ରୀମତୀ ମଞ୍ଜୁ ସାରସ୍ୱତଙ୍କ ମାମଲାକୁ ସହାନୁଭୂତିପୂର୍ବକ ବିଚାର କରନ୍ତି ତେବେ ଏହା କେବଳ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବ । ଶ୍ରୀ ବହୁଗଣାଙ୍କ ଏପରି ଉପସ୍ଥାପନା ଉପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । ଯଦି ଡକ୍ଟର ମଞ୍ଜୁ ସାରସ୍ୱତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିବେଦନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହାର ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରିଚାଳନା ସମିତି ପାଇଁ ଏହା ମୁକ୍ତ ରହିବ । ତେଣୁ, ଏହି ଆବେଦନ ସଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ପର୍କିତ କୌଣସି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ବିନା ବାତିଲ କରାଯାଏ ।

R.P. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।